

M-2 1/102 11 1485
BELÜGYMINISZTERIUM

Szigorúan titkos!

10-23/4/1977.

059
..... számú példány

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

**A Magyar Népköztársaság
belügyminisztériumi államtitkárának
4/1977. számú
PARANCSA**

Budapest, 1977. december hó 1-én

SZIGORJATI TÍPUS!	
Ikt. sz.: 73/1978	Lap. sz.: 1165mpt
E : 11478. 11.3	
Uo:	

10-23/4/1977.

A MINISZTERIUM
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

**A Magyar Népköztársaság
belügyminisztériumi államtitkárának
4/1977. számú
PARANCSA**

**a Belügyminisztérium számítógépes információrendszereinek
fejlesztési szabályzata kiadásáról**

Budapest, 1977. december hó 1-én

A számítástechnika belügyi alkalmazásának, a számítógépes információrendszerek fejlesztésének egységes szabályozásáról szóló 34/1977. számú belügyminiszteri parancs (a továbbiakban: miniszteri parancs) 10. pontjában foglaltaknak megfelelően a Belügyminisztérium Számítógépes Információrendszereinek Fejlesztési Szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat) kiadom és

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A Belügyminisztérium számítógépes információrendszerei fejlesztésében érintettek kötelesek a Szabályzatot megismerni, rendelkezéseit betartani.

2. A személyügyi miniszterhelyettes — az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség bevonásával — szervezze meg a Szabályzat oktatását; gondoskodjon arról, hogy a BM Rendőrtiszti Főiskola nappali és levelező tagozatán, valamint a BM Továbbképző Tanfolyamparancsnokság tanfolyamain és a BM Műszaki Tanfolyamon — a képzési szintek és szakok figyelembevételével — az

1977/78-as oktatási évtől kezdődően a vezetési ismeretek témaköre a Szabályzat oktatására is kiterjedjen.

3. A Szabályzatot a személyi állománnyal a szükséges mértékben ismertetni kell.

4. A Szabályzat, kiadása napján lép hatályba.

Dr. KAMARA JÁNOS s. k.

rendőr vezérőrnagy,
államtitkár

Készült:	600 példányban
Felterjesztve:	miniszter elvtársnak
Kapják:	miniszterhelyettesek, főcsoportfőnök-helyettesek, országos parancsnokok, helyettesek, ORFK III., IV. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, csoportfőnökhelyettesei, önálló oszt. vez., I/I., I/II. csoportfőnök és helyettesek, BM iskolák parancsnokai, budapesti, megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik.

A számítógépes információrendszerek fejlesztésének alapelvei

1. Az egyes számítógépes információrendszerek, alrendszerek (a továbbiakban: rendszerek) fejlesztését, továbbfejlesztését (a továbbiakban: rendszerfejlesztés) a főcsoportfőnökségek, az Országos Rendőr-főkapitányság, a csoportfőnökségek, országos parancsnokságok, minisztériumi önálló osztályok (a továbbiakban: központi szakirányító szervek) az Adatfeldolgozó Csoportfőnökséggel együttműködve végzik „A számítástechnika belügyi alkalmazásának fejlesztési irányelvei” (a továbbiakban „Fejlesztési irányelv”); „Intézkedési terv a számítástechnika belügyi alkalmazásának fejlesztési irányelveiben jóváhagyott feladatok végrehajtására” (a továbbiakban: „Intézkedési terv”); a „Belügyminisztérium számítástechnikai szakutatisításai” (a továbbiakban: szakutatisítások) és ezen Szabályzat előírásai szerint.

Mindezeket a miniszteri parancs 6. pontjában foglalt speciális kissetszámítógépes rendszerek fejlesztésénél is alkalmazni kell.

2. A rendszerfejlesztés hatékony megvalósításában a központi szakirányító szervek vezetői — hatáskörüknek megfelelő mértékben — felelősek:

- a) a számítógépes információ-feldolgozásra alkalmas szakterületek meghatározásáért, a rendszerekkel szemben támasztott szakszolgálati igények kidolgozásáért;
- b) a „Fejlesztési irányelv”-ekben és az „Intézkedési terv”-ben foglalt célkitűzések megvalósítására készült javaslatok elkészítéséért és az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség részére történő megküldéséért;
- c) az „Intézkedési terv”-ben számukra meghatározott feladatok végrehajtásáért;

- d) a koordinációs bizottságok és rendszerfejlesztési munkacsoport létrehozásáért, vezetőjének, tagjainak kijelöléséért, a munkafeltételek biztosításáért, munkájuk irányításáért;
- e) a közös rendszerfejlesztési munkacsoportokba a szakterület képviselőjének kijelöléséért, munkafeltételeik biztosításáért, munkájuk irányításáért;
- f) a rendszerek bevezetésével kapcsolatos feltételek biztosításáért;
- g) a rendszerek fejlesztéséhez és üzemeltetéséhez szükséges adatszolgáltatási kötelezettségek előírás szerinti végrehajtásáért;
- h) a működő rendszerek használatban elért hatékonyságának, megbízhatóságának, célszerűségének rendszeres vizsgálatáért, a szükségessé váló rendszergondozási feladatok végrehajtásáért;
- i) a hatáskörükbe tartozó speciális kisszámítógépes rendszereknek a minisztérium egységes információrendszeréhez való illeszkedéséért, rendeltetésszerű működtetéséért; az irányelv, az intézkedési terv és a rendszervezetési munkafolyamatok előírt okmányainak kidolgozásáért, koordinálásáért, jóváhagyásra történő felterjesztéséért;
- j) a rendszerfejlesztés során szükségessé váló jogszabály-, utasítás- és belügyi rendelkezés-tervezeteknek egyeztetéséért, döntésre történő felterjesztéséért;
- k) a számítógépes adatfeldolgozó rendszerekben, adatbázisokban tárolt információk hagyományos adathordozókon levő alapadatainak kezelésénél, őrzésénél, valamint a számítóközponttal való adatforgalmazásban a szükséges biztonsági intézkedések megtételéért, végrehajtásuk ellenőrzéséért.

3. A rendszerfejlesztés hatékony megvalósításában, a központi számítástechnikai célkitűzések egységes érvényesítése, rendszerszemléletű megvalósítása érdekében az adatfeldolgozó csoportfőnök felelős:

- a) a rendszerfejlesztés szakfelügyeletéért, a koordinációs feladatok végrehajtásáért;

- b) a központi szakirányító szervek által kidolgozott irányelv-, intézkedési terv-javaslat szakvéleményezéséért, minisztériumi szintű összesítéséért, döntésre történő felterjesztéséért;
- c) a rendszerek szervezési célkitűzéseinek és végrehajtási ütemterveinek szakvéleményezéséért;
- d) a koordinációs bizottságokba és a rendszerfejlesztési munkacsoportokba — az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség személyi állományából — a szakemberek kijelöléséért;
- e) a közös rendszerfejlesztési munkacsoportokba — az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség személyi állományából — a csoportvezető és a szakemberek kijelöléséért;
- f) a koordinációs bizottságok vezetői részére — szükség szerint, de évente legalább egyszer — munkaértekezlet tartásáért;
- g) a minisztérium jóváhagyott számítástechnikai intézkedési tervének végrehajtására vonatkozó évi jelentés elkészítéséért és felterjesztéséért;
- h) az elfogadott (rendszeresített) nemzetközi, országos és belügyminisztériumi számítástechnikai szabványok érvényesítéséért;
- i) a számítástechnikai ismeretek belügyi oktatásának és propagandájának elősegítéséért;
- j) a rendszerfejlesztés során szükségessé váló jogszabály-, utasítás-, és belügyi rendelkezés-tervezetek szakvéleményezéséért;
- k) az egyes rendszereknek a jóváhagyott szervezési célkitűzésben meghatározott számítógépes tervezési, szervezési, programozási feladatainak végrehajtásáért;
- l) a számítástechnikai követelmények érvényesítése érdekében a kódrendszerek, a kódszótárak, a formanyomtatványok szakvéleményezéséért, egységes alkalmazásáért, központi nyilvántartásba vételéért;
- m) a rendszerfejlesztés módszertani útmutatóinak, speciális szakutasításainak kidolgozásáért, kiadásáért;

- n) a rendszerek számítógépes fejlesztéséhez és üzemeltetéséhez szükséges adatrögzítési feladatok szakirányításáért;
- o) új rendszerek üzembeállítását közvetlenül megelőzően az érintett üzemeltetői, valamint a rendszereket felhasználó belügyi szervek érintett személyi állományának üzemeltetési kiképzéséért, továbbképzéséért; az üzembe állított rendszerek folyamatos működtetéséért, a rendszerkarbantartási feladatok saját hatáskörben történő végrehajtásáért és az általános érvényű rendszermegoldások (több rendszerben hasznosítható eljárások és programcsomagok) alkalmazásáért;
- p) a számítástechnika hazai és külföldi eredményeinek figyelemmel kíséréseért és hatékony belügyi alkalmazásáért;
- r) a minisztérium központi számítástechnikai berendezéseinek és adatátviteli központjának üzemeltetéséért; az adatátviteli alközpontok és végpontok munkájának szakirányításáért;
- s) a minisztérium központi számítógépes adatfeldolgozó rendszereiben, adatbázisaiban tárolt, valamint az adatátviteli hálózaton át forgalmazott információk programtechnikai és rejtjeltechnikai védelméért, a szükséges biztonsági intézkedések megtételéért, végrehajtásuk ellenőrzéséért.

A rendszerfejlesztés tervezése

4. A számítástechnika alkalmazás-fejlesztésének tervszerűsége érdekében minden központi szakirányító szervnek közép-távú irányelv- és intézkedési terv-javaslatot kell kidolgoznia.

5. Az irányelv-javaslatnak tartalmaznia kell:

- a) az előző tervidőszakban végzett rendszerfejlesztési munka értékelését;
- b) a rendszerfejlesztésnek a soronkövetkező tervidőszakra szóló főbb célkitűzéseit;
- c) a rendszerfejlesztés megvalósításának személyi, pénzügyi anyagi, szervezeti és adatvédelmi feltételeit.

6. Az intézkedési terv-javaslatnak tartalmaznia kell:

- a) a rendszerfejlesztési munkacsoportok létrehozásának határidejét;
- b) a szervezési célkitűzés és a végrehajtási ütemterv jóváhagyásának határidejét;
- c) a tervezett rendszer bevezetésének határidejét;
- d) a rendszerfejlesztéshez szükséges személyi, pénzügyi, anyagi, szervezeti és az adatvédelmi feltételek biztosításának határidejét;
- e) a következő tervidőszakra vonatkozó irányelv- és intézkedési tervjavaslatok kidolgozásának határidejét;
- f) az intézkedési tervben meghatározott feladatok végrehajtásáért felelős vezetőket.

7. Az irányelv- és intézkedési tervjavaslatokat a tárgyévet megelőző évben kell két fázisban kidolgozni:

- a) a kidolgozás első fázisában, szakterületük vonatkozásában, az érintett központi szakirányító szervek:
 - készítsék el irányelv- és intézkedési terv-javaslatokat;
 - a kidolgozott javaslatokat terjesszék államtitkári, illetőleg miniszterhelyettesi értekezlet elé megvitatásra;
 - az államtitkár, illetőleg a miniszterhelyettesek állásfoglalását tartalmazó javaslatokat — szakvéleményezés és a miniszteri értekezletre történő előterjesztés elkészítése céljából — küldjék meg az Adatfeldolgozó Csoportfőnökségnek.
- b) a kidolgozás második fázisában az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség:
 - szakvéleményezze, egyeztesse és összesítse a megküldött javaslatokat;
 - dolgozza ki a tervezett központi számítástechnikai fejlesztés eszköz-bázisának anyagi, technikai igényeit;

- készítse el és terjessze fel a Miniszteri Értekezlet részére a minisztériumi szintű okmányokat.

8. A jóváhagyott intézkedési tervben nem szereplő rendszerfejlesztési feladatok elvégzését az illetékes központi szakirányító szerv vezetőjének kell kezdeményeznie:

- a) az adatfeldolgozó csoportfőnökkel történő előzetes egyeztetés után készítse el a javaslatot;
- b) a javaslatot — az államtitkár, illetőleg a miniszterhelyettesek állásfoglalásával — küldje meg az adatfeldolgozó csoportfőnöknek, aki azt véleményének csatolásával döntésre a miniszternek terjessze fel.

9. A jóváhagyott intézkedési tervben nem szereplő és több főcsoportfőnökséget, illetve más minisztériumot, főhatóságot is érintő rendszerfejlesztési feladatok végrehajtását az adatfeldolgozó csoportfőnök kezdeményezze.

10. A jóváhagyott intézkedési tervben nem szereplő rendszerfejlesztési feladatokra vonatkozó — a Szabályzat 8. és 9. pontjában meghatározott — javaslat tartalmazza:

- a) a fejlesztendő rendszerrel szemben támasztott felhasználói igényeket;
- b) a terven kívüli megvalósítás indokait, kihatásait (pl. más rendszerfejlesztési feladatok végrehajtásának eltolódását) a végrehajtás javasolt határidejét;
- c) a megvalósítás minisztériumi tárcaközi, szakágazati, személyi, pénzügyi, anyagi, műszaki, szervezeti és adatvédelmi feltételeit.

A koordinációs bizottságok és a rendszerfejlesztési munkacsoportok feladata, irányítása

11. A rendszerfejlesztés szakágazati irányítása, a fejlesztésre kerülő rendszerekkel kapcsolatos követelmények egységes meghatározása, a főcsoportfőnökségek közötti együttműködés biztosítása érdekében koordinációs bizottságokat kell létrehozni. Feladatuk az illetékességi körükbe tartozó területeken:

- a) kidolgozni az irányelv- és intézkedési tervjavaslatot;

- b) meghatározni a fejlesztés során létrehozandó rendszerekkel szemben támasztott követelményeket;
- c) az egyes rendszerekben feldolgozásra kerülő információk fogalomrendszerének összehangolása és az egységes szerkezetű szakágazati adatbázisok kidolgozásának irányítása;
- d) a rendszerfejlesztési munkacsoportok tevékenységének összehangolása, munkaterveik, a kidolgozott szervezési célkitűzések és végrehajtási ütemtervek véleményezése;
- e) együttműködés más szakágazatok koordinációs bizottságaival;
- f) a rendszerfejlesztés szakágazati végrehajtásának éves értékelése;
- g) a működő rendszerekkel kapcsolatban szükségessé váló rendszergondozási feladatokra kidolgozott javaslatok véleményezése;
- h) a rendszerfejlesztéssel összefüggő jogszabály-, utasítás-, és belügyi rendelkezés-tervezetek véleményezése.

12. A koordinációs bizottságok tagjai:

- a) az államtitkár, illetve a miniszterhelyettesek által kinevezett vezető;
- b) az adatfeldolgozó csoportfőnök által kijelölt munkatársak;
- c) a szakágazat területén létrehozott rendszerfejlesztési munkacsoportok vezetői.

13. A koordinációs bizottságok vezetőinek feladata:

- a) a bizottság tevékenységének összefogása, irányítása;
- b) a rendszerfejlesztésben érintett vezetők rendszeres tájékoztatása;
- c) a vitás kérdésekben állásfoglalás, illetve döntésre történő felterjesztés.

14. Az adatfeldolgozó csoportfőnök által kijelölt koordinációs bizottsági tagok feladata:

- a) a központi számítástechnikai célkitűzések érvényre juttatása; a fejlesztésre kerülő rendszereknek az egységes belügyi információrendszerhez való illeszthetőségének biztosítása;
- b) a számítástechnikai lehetőségek, a meglevő technikai bázis, a legújabb számítástechnikai eredmények hatékony felhasználásának elősegítése;
- c) a számítástechnikai szakkérdésekben állásfoglalás.

15. A rendszerfejlesztés szakágazati feladatainak végrehajtására rendszerfejlesztési munkacsoportokat kell létrehozni.

Feladataik:

- a) a rendszerfejlesztésben érintett szakterületek igényeinek és a számítástechnika adta lehetőségeknek felmérése alapján az irányelv-, az intézkedési terv-javaslat kidolgozása;
- b) a helyzetfelmérés elvégzése a meglevő információrendszerek elemzése, értékelése, a szervezési célkitűzés, a végrehajtási ütemterv elkészítése;
- c) a rendszerfejlesztéshez szükséges kódrendszerek, kódszótárak, formanyomtatványok kidolgozása;
- d) a rendszerek bevezetésével kapcsolatos jogszabály-, utasítás-, és belügyi rendelkezés-tervezetek kidolgozása;
- e) a számítógépes adatbázis létrehozásához szükséges adatgyűjtés megszervezése;
- f) a rendszerek bevizsgálásához mintaadatok biztosítása, a szolgáltatott eredményadatok tartalmi és formai ellenőrzése;
- g) a rendszerek bevezetésének előkészítése.

16. A rendszerfejlesztési munkacsoportok tagjai:

- a) az államtitkár, illetve a miniszterhelyettesek által ki-nevezett vezető;
- b) az érintett központi szakirányító szerv vezetője által kijelölt munkatársak;
- c) az Adatfeldolgozó Csoportfőnökségnek a csoportfőnök által kijelölt munkatársai.

17. Az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség kijelölt munkatársai közül egy számítástechnikai témafelelőst kell kijelölni.

18. A csoportvezetők feladata:

- a) a rendszerfejlesztési munkacsoport tevékenységének összefogása, irányítása; a feladatokat rögzítő munkaterv elkészítése és jóváhagyásra történő felterjesztése az államtitkárhoz, illetőleg a miniszterhelyetteshez;
- b) az illetékes központi szakirányító szerv vezetőjének folyamatosan beszámolni a rendszerfejlesztési munkacsoport tevékenységéről;
- c) a vitás kérdésekben állásfoglalás, illetve döntésre történő felterjesztése;
- d) folyamatosan tájékoztatni a Koordinációs Bizottságot a rendszerfejlesztési munkacsoport tevékenységéről, a rendszerfejlesztési feladatok végrehajtásáról;
- e) a koordinációs bizottságok állásfoglalásainak érvényesítése a rendszerfejlesztési munkacsoportban.

19. A számítástechnikai témafelelős feladatai:

- a) a számítástechnikai lehetőségek, a meglévő technikai bázis, a legújabb szakmai eredmények hatékony, optimális felhasználásának elősegítése, összehangolása az érintett szakterület adatfeldolgozási és információs igényeivel;
- b) az általános érvényű rendszermegoldások, rendszer-elemek (pl. kódrendszerek, formanyomtatványok, több rendszerben hasznosítható eljárások, programok, programcsomagok) alkalmazása;
- c) a rendszerfejlesztési tevékenység számítástechnikai szakszerűségének, a rendszerekben tárolt, valamint az adatátviteli hálózaton át forgalmazott információk számítástechnikai védelmének megszervezése.

A rendszerfejlesztés előkészítési szakasza

20. A rendszerfejlesztést — az Adatfeldolgozó Csoportfőnökséggel együttműködve — egységesen három szakaszban kell végrehajtani:

- a) az előkészítés szakaszában kell
 - elvégezni a rendszerfejlesztéshez szükséges helyzetfelmérést,
- b) a kidolgozás szakaszában kell
 - kidolgozni a rendszertervet,
 - elvégezni a szükséges programozási és rendszerbevizsgálási munkákat,
- c) a bevezetés szakaszában kell
 - ellenőrizni a rendszer működését,
 - biztosítani az üzemszerű működtetéshez szükséges feltételeket.

21. A helyzetfelmérő jelentésnek tartalmaznia kell:

- a) a rendszerekhez kapcsolódó információk keletkezésére, tárolására, felhasználására, védelmére vonatkozó adatokat, az információáramlás formáit, terjedelmét és bizonylat rendszerét;
- b) az információáramlást szabályozó jogszabályokat, utasításokat, belügyi rendelkezéseket;
- c) az adott szakterület meglevő információrendszereinek kapcsolatát, összefüggéseit más belügyi és nem belügyi információrendszerekkel;
- d) a meglevő információrendszerek értékelését, a korszerűsítés indoklását.

22. A fejlesztő rendszerrel szemben támasztott követelményeket, a megvalósítás feltételeit szervezési célkitűzésben; a megvalósítás időpontját, felelősét végrehajtási ütemtervben kell rögzíteni és — a 34/1977. számú miniszteri parancs 4. pontjában foglaltaknak megfelelően — jóváhagyásra felterjeszteni.

23. A szervezési célkitűzést és a végrehajtási ütemtervet az intézkedési tervben meghatározott határidőre kell jóváhagyásra felterjeszteni.

24. A szervezési célkitűzés a következőket tartalmazza:

- a) a helyzetfelmérés tapasztalatainak rövid összefoglalását;
- b) a rendszerfejlesztés szükségességének indokolását;
- c) az új rendszerrel szemben támasztott követelményeket;
- d) az új rendszer által szolgáltatandó információk körét és terjedelmét;
- e) az üzemszerű működéshez szükséges adatgyűjtés rendszerét;
- f) az információ áramlásának új rendjét;
- g) a rendszer folyamatos gondozásáért felelős szervet;
- h) azokat a döntéseket, jogszabályokat, belügyi rendelkezéseket, amelyeket a rendszerfejlesztésnél figyelembe kell venni, illetve amelyeknek módosítása szükséges;
- i) az új rendszer bevezetéséhez szükséges személyi, pénzügyi, anyagi, műszaki és adatvédelmi feltételeket;
- j) a rendszer hosszabb kiesése esetén a feltétlenül szükséges információszolgáltatás biztosításának lehetőségeit.

25. Ha a szervezési célkitűzésben alternatív rendszervariánsok szerepelnek, vagy a javasolt rendszer több, fokozatosan bevezetésre kerülő alrendszerből áll, akkor a szervezési célkitűzést ki kell egészíteni:

- a) az egyes rendszerváltozatok összehasonlító értékelésével;
- b) a teljes rendszer alrendszereinek elhatárolásával, a kidolgozás sorrendjével, határidőivel és ennek indoklásával.

26. A végrehajtási ütemterv a következőket tartalmazza:

- a) a rendszerterv kidolgozásának határidejét, felelőseit;
- b) a programozási munkák befejezésének határidejét, felelőseit;
- c) a rendszer megvalósításához szükséges személyi, kép-

zési, továbbképzési, munkaszervezési, műszaki és adatvédelmi feltételek biztosításának határidejét, felelősét;

- d) a rendszerfejlesztés által érintett jogszabályok, utasítások belügyi rendelkezések módosításának, illetve kiegészítésének elkészítési határidejét és felelősét;
- e) a rendszer számítógépes adatbázisának létrehozási határidejét és felelősét;
- f) a rendszer ellenőrzési utasítása elkészítésének, jóváhagyásának határidejét és felelősét;
- g) az új rendszer bevezetési módjának, feladatainak határidejét és felelősét;
- h) a rendszer számítógépes bevizsgálásához és próbaüzemeléséhez szükséges mintaadatok átadásának és a próbaüzemelés ellenőrzésének határidejét és felelősét.

27. A jóváhagyott szervezési célkitűzésen és végrehajtási ütemterven módosítások, határidő változtatások csak a következők szerint hajthatók végre:

- a) ha az érinti az intézkedési tervben rögzített időpontot, akkor — az államtitkár, illetőleg a miniszterhelyettesek kezdeményezésére — a belügyminiszter engedélyezi;
- b) ha a módosítások nem érintik az intézkedési tervben rögzített időpontot, akkor az államtitkár, illetőleg a miniszterhelyettesek hagyják jóvá.

28. A 27/a pontban meghatározott esetben a módosítás kezdeményezésének folyamata:

- az érintett központi szakirányító szerv vezetője a módosítási javaslatot terjessze fel az államtitkárnak, illetőleg a miniszterhelyettesnek, majd az állásfoglalással ellátott javaslatot szakvéleményezésre küldje meg az Adatfeldolgozó Csoportfőnökségnek;
- az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség szakvéleményezze a javaslatot, hajtsa végre a szükséges koordinációs teendőket, és döntés céljából terjessze fel a miniszternek.

29. A 27/b pontban meghatározott esetben a módosítás kezdeményezésének folyamata:

- az érintett központi szakirányító szerv vezetője a módosítási javaslatot — az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség szakvéleményét csatolva — döntésre terjessze fel az államtitkárhoz, illetőleg a miniszterhelyetteshez;
- a döntésről — a módosítások átvezetése céljából — tájékoztassa az Adatfeldolgozó Csoportfőnökséget.

30. A 27. pontban meghatározott módosítási javaslat tartalmazza:

- a) a szervezési célkitűzésben és a végrehajtási ütemtervben tervezett módosítások szükségességének indoklását;
- b) az utólagos változtatás végrehajtása folytán késedelmet szenvedő feladatok módosított határidőit;
- c) az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség, illetve az érintett központi szakirányító szervek állásfoglalását.

A rendszerfejlesztés kidolgozási szakasza

31. A rendszerfejlesztés kidolgozási szakaszában kell elkészíteni:

- a) a rendszertervet, a részletes végrehajtási ütemtervet;
- b) a számítógépes programokat és a rendszer dokumentációját;
- c) a számítógépes üzemeltetéshez szükséges jogszabály- és belügyi rendelkezés-tervezeteket, valamint a szakutatisításokat.

32. A rendszerterv a következőket tartalmazza:

- a) a szervezési célkitűzésben jóváhagyott alapelveket;
- b) az információáramlási folyamat részletes leírását és ábrázolását;
- c) a rendszerben alkalmazandó kódrendszerek, a be- és kimenő adatok, a nyomtatványok részletes tervét, a

szükséges nyomdai munkára vonatkozó igény megjelölésével;

- d) a számítógépes feldolgozás tervét, programok leírását;
- e) a számítógépes adatbázisok felépítésének, kezelésének és karbantartásának részletes leírását;
- f) az adategyeztetési és az adatrögzítési munkafolyamatok leírását;
- g) az adatvédelmet, -biztonságot és az ellenőrzést szolgáló intézkedések leírását (adatvédelmi utasítását);
- h) a rendszer bevizsgálásának (ellenőrzési utasításának) és bevezetésének tervét;
- i) a rendszerfejlesztéshez szükséges speciális kutatások részletes leírását;
- j) a korszerű tervezési eljárások segítségével a végrehajtási ütemterv elemi munkafázisokra történő bontását.

33. A rendszertervet és a részletes végrehajtási ütemtervet — az érintett központi szakirányító szerv vezetőjének egyetértésével — az adatfeldolgozó csoportfőnök hagyja jóvá.

34. A jóváhagyott rendszertervben és a részletes végrehajtási ütemtervben utólagos módosításokat csak a Szabályzat 27., 28., 29. és 30. pontjaiban foglaltaknak megfelelően lehet végrehajtani.

35. A rendszerterv és a részletes végrehajtási ütemterv alapján kell végrehajtani:

- a) a programstrukturák megtervezését,
- b) a megadott programtervek alapján a programok elkészítését;
- c) a programok összes funkcióinak bevizsgálását;
- d) a programrendszer működésének ellenőrzését;
- e) a program- és futtatási dokumentációk elkészítését.

36. A részletes végrehajtási ütemtervben rögzített időpontban kell megkezdeni a számítógépes adatbázis létrehozását;

- a) az alapadatok gyűjtését, feldolgozásra történő előkészítést, adathordozóra történő rögzítést;
- b) a számítógépes adatbázis ellenőrzését, szükség szerinti javítását, pontosítását, kiegészítését.

A rendszerfejlesztés bevezetési szakasza

37. A rendszereknek a szervezési célkitűzésben és a rendszertervben meghatározott követelmények szerinti működését üzembeállítás előtt ellenőrizni kell.

38. A rendszerek ellenőrzéséért, a próbaüzemelés megszervezéséért és lefolytatásáért, valamint üzembeállításáért az adatfeldolgozó csoportfőnökkel együttműködve az intézkedési tervben meghatározott vezető a felelős.

39. A rendszer ellenőrzésének végrehajtásához szükséges teendőket a munkacsoport ellenőrzési utasításban rögzítse, amely a következőket tartalmazza:

- a) a bevezetésre kerülő rendszer bevizsgálásának szempontjait, területeit;
- b) az ellenőrzéshez szükséges munkafolyamatok leírását;
- c) az ellenőrzéshez felhasználandó minta- és próbaadatok tartalmát, formáját, mennyiségét;
- d) az ellenőrzésben résztvevő szervek feladatait.

40. Az ellenőrzés eredményét ellenőrzési jelentésben kell összefoglalni, amely tartalmazza:

- a) a szervezési célkitűzésben és a rendszertervben meghatározott követelmények teljesítését, az esetleges eltérések okait;
- b) az ellenőrzés során felfedett hibákat és ezek elhárításához szükséges intézkedéseket.

41. Az ellenőrzési jelentés alapján az intézkedési tervben meghatározott felelős vezető az adatfeldolgozó csoportfőnökkel egyetértésben dönt a rendszer bevezetéséről és kijelöli a rendszer gondozásáért felelős szervet.

42. A központi szakirányító szervek részéről a rendszerellenőrzés során keletkezett — a jóváhagyott rendszertervben és a pontosított végrehajtási ütemtervben nem szereplő — pótlólagos igényeket a rendszer továbbfejlesztéseként kell kezelni és a Szabályzat 8. pontjában meghatározottak szerint eljárni.

43. A rendszer bevezetéséhez — a szervezési célkitűzésben meghatározottak szerint — a következő előkészítési feladatokat kell végrehajtani:

- a) a rendszer bevezetésében és felhasználásában résztvevő személyi állomány felkészítését, speciális szakmai képzését;
- b) az állománytáblában, az ügyrendekben, a munkakörökben jóváhagyott módosítások végrehajtását;
- c) a jóváhagyott jogszabályok, belügyi rendelkezések, szakutasítások kiadását;
- d) a rendszer működéséhez szükséges formanyomtatványok és fogyóeszközök biztosítását.

44. A rendszer bevezetése megvalósítható:

- a) meghatározott időpontban történő áttéréssel (az új rendszer bevezetésének napján megszűnik a régi rendszer;
- b) párhuzamos átállással (az új és a régi rendszer meghatározott ideig egymás mellett működik);
- c) szakaszos üzembeállítással (amikor az új rendszerbe előre meghatározott ütemezés szerint kapcsolódnak be a felhasználó szervek, illetve a rendszer bonyolultsága, vagy mérete következtében az egyes részrendszerek egymás után fokozatosan kerülnek üzembe helyezésre).

A rendszerek gondozása és karbantartása

45. A rendszerek optimális működésének fenntartása érdekében folyamatosan gondoskodni kell gondozásukról és karbantartásukról.

46. A rendszergondozó szerv feladata:

- a) az adatváltozások folyamatos átvezetésével a számítógépes adatbázis aktualitásának biztosítása;
- b) a rendszerbe kerülő adatok pontosságának folyamatos ellenőrzése;
- c) a rendszerben alkalmazott kódszótárak aktualitásának biztosítása;
- d) a bevezetett rendszerek működését érintő új jogszabályok belügi rendelkezések megjelenése miatt szükségessé váló rendszermódosítások kezdeményezése;
- e) a rendszerben tárolt információk szükség szerinti külön feldolgozásokkal történő hasznosításának kezdeményezése, a vonatkozó igények összegyűjtése és véleményezése;
- f) az adatvédelmi, -biztonsági rendszerben a szükséges változások átvezetésének kezdeményezése;
- g) a manuális elő- és utófeldolgozással kapcsolatos teendők ellátása (nyomdai munkák, sokszorosítások, nyomtatványok előkészítése, megrendelése, elosztása);
- h) a működő rendszer hatékonyságának időszakos értékelése.

47. A 46. c-f pontokban szereplő munkák elvégzését a rendszergondozó szerv vezetője az adatfeldolgozó csoportfőnöktől átiratban kérje, a szükségessé váló gondozási feladatok meghatározásával és a módosítás indoklásával.

48. A kért rendszergondozási feladatokhoz szükséges rendszerkarbantartási munkák végrehajtásának határidőit az adatfeldolgozó csoportfőnök az érintett szervek vezetőivel egyetértve határozza meg.

49. A már működő rendszerek programtechnikai módosításait, ha azok a szervezési célkitűzésben meghatározottakat nem érintik, az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség saját hatáskörében hajtja végre.

50. Ha a rendszergondozási feladat végrehajtásában az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség és a rendszergondozó szerv között vélemény eltérések vannak, a javaslatot az adatfeldolgozó csoportfőnök — az álláspontok ismertetésével — döntésre az állam-

titkárhoz, illetőleg az illetékes miniszterhelyetteshez terjessze fel.

51. Rendszerfejlesztésnek kell tekinteni azokat a munkákat, amelyek a rendszer működésében alapvető változást okoznak, rendszerterv készítését igénylik és az intézkedési tervben nem szerepelnek. Ilyen esetekben a Szabályzat 8. pontjában meghatározottak szerint kell eljárni.

A rendszerek dokumentálása, a rendszerdokumentáció kezelése

52. A rendszerdokumentáció titkossági fokát a dokumentációért felelős vezetőnek kell megállapítania. Minden dokumentáción — ha nem kapott magasabb titkossági fokozatot — „Szolgálati használatra” jelölést kell alkalmazni.

53. A rendszerdokumentáció egyes részeinek elosztóit a szervezési célkitűzésben és a rendszertervben kell rögzíteni. Az itt meghatározottakon kívüli szerveknek a dokumentáció kiadását a dokumentumot jóváhagyó vezető engedélyezheti.

54. Többszöri felhasználásuk érdekében az általánosan alkalmazható számítástechnikai eljárásokról, szervezési megoldásokról, programokról és az alkalmazott formanyomtatványokról, valamint a kódrendszerekről az Adatfeldolgozó Csoportfőnökség vezessen külön nyilvántartást.

55. A számítástechnikai rendszerek dokumentálásának részletes szabályait az adatfeldolgozó csoportfőnök külön szabályozza.